

บทความออนไลน์

รู้จัก 7 หน้าโลกอินเทอร์เน็ต ที่ชวนให้ตระหนักถึงความสำคัญของ Cyber Security

ก่อนหน้าที่เราจะได้ยินข่าวเกี่ยวกับเรื่องที่เราเว็บไซต์ของหน่วยงานรัฐถูกคนภายนอกเจาะเข้าไปได้ง่ายๆ ทั้งเหตุการณ์ที่ข้อมูลส่วนตัวของประชาชนหลุดจากระบบของกระทรวงสาธารณสุข หรือจะกรณีที่เราเว็บไซต์ศาลรัฐธรรมนูญถูกเปลี่ยนหน้าแรกของเว็บ เพราะโดนขโมยรหัสของเว็บไป จากเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในช่วงปีนี้ก็ชวนให้หวั่นใจเหมือนกันว่า ขนาดเว็บไซต์ของหน่วยงานรัฐที่น่าจะต้องมีระบบป้องกันที่แข็งแกร่งยังไม่ปลอดภัยแล้วคนธรรมดาแบบเราจะละจะขนาดไหน...

ซึ่งเรื่อง Cyber Security หรือความปลอดภัยทางไซเบอร์ เอง ก็เป็นประเด็นที่ถูกพูดถึงผ่านหน้าสื่อหลายต่อหลายครั้ง นับตั้งแต่ที่อินเทอร์เน็ตกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการใช้ชีวิตของผู้คนบนโลกนี้ ส่วนหนึ่งก็เพราะธุรกรรมหลายอย่างสามารถทำผ่านอินเทอร์เน็ตได้แล้ว แต่ก็ไม่มีความปลอดภัยใดๆ รับประกันเลย นั่นก็ทำให้ประเด็น Cyber Security ได้ถูกสื่อบันเทิงหยิบเอามาบอกเล่าหลายครั้ง ไม่ว่าจะในแง่จินตนาการลึกลับๆ หรือมีการแฝงนัยยะให้มองย้อนกลับสู่ความเป็นจริงว่าเรื่องเหล่านี้ไม่ใช่เรื่องไกลตัว และถ้าไม่ระวังเราอาจจะตกเป็นเหยื่อได้ อย่างซีรีส์ Black Mirror หรือ Mr. Robot ที่เล่าทั้งในมุมบันเทิงและมุมเทคนิคจริงจังอย่างดุเดือด อย่างไรก็ตาม ซีรีส์เหล่านั้นอาจจะมีหลายซีซั่น และอาจจะกินเวลาผู้ชมมากเกินไป เราเลยขอชวนให้ทุกคนไปรับชมหนัง 7 เรื่องที่เล่าเกี่ยวกับ Cyber Security ที่ช่วงเวลาราว 1-2 ชั่วโมง อาจจะทำให้เราต้องตระหนักกันมากขึ้นเกี่ยวกับความสำคัญของ Cyber Security

The Net

หนังจากปี ค.ศ.1995 หรือยุคสมัยที่อินเทอร์เน็ตเพิ่งเริ่มเฟื่องฟูในวงกว้าง เล่าเรื่องของ แองเจล่า เบนเน็ตต์ วิศวกรระบบที่ทำงานอยู่ คอมพิวเตอร์ กับ อินเทอร์เน็ต จนแทบไม่มีตัวตนบนโลกออฟไลน์ เธอได้รับฟลอปปีดิสก์จากเพื่อนร่วมทีมงาน และพบว่าภายในนั้นมีโปรแกรม ‘Gatekeeper’ ที่สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลของภาครัฐและทำการแก้ไขข้อมูลภายในได้อย่างง่ายดาย นั่นทำให้ แองเจล่า เจอปรับเปลี่ยนประวัติส่วนตัวของเธอในฐานข้อมูลทั้งหมด เธอกลายเป็นคนหนึ่ง เพราะคนร้ายเกรงว่าเธอจะนำเอาโปรแกรมสุดพิเศษนั้นไปเปิดเผยสู่กลุ่มบุคคลอื่น

หนังดังกล่าวสะท้อนความหวาดกลัวต่อโลกอินเทอร์เน็ตในยุคนั้น ที่หลายคนยังมีความหวาดกลัวต่อโลกไซเบอร์ (ยิ่งเห็นได้ชัดกับชื่อไทยของเรื่องที่ใช้ชื่อว่า ‘อินเทอร์เน็ตนรก’) ตัวผู้สร้างเลยจับประเด็นเอาความกลัวต่อสิ่งที่คนยังไม่คนเข้าถึงมาเล่นนั่นเอง หนังไม่ได้ใช้เวลากับการแอกอยู่มากนัก (ซึ่งภาพยนตร์สายบันเทิงแทบทุกเรื่องมักทำแบบนั้น เพราะฉากการแก้ไขโค้ดไม่ใช่เรื่องสนุกของคนดูเท่าไร) แต่ยังทำให้คนดูเข้าใจว่า กลุ่มวิศวกรระบบคอยตรวจสอบช่องว่างของระบบได้อย่างไร

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

กับหนังพยายามคุยเรื่อง ความปลอดภัยด้านไซเบอร์ ที่ควรจะมีในทุกหน่วยงาน และเป็นการทำนายหลายๆ ว่า
ชาวเน็ตในอนาคต (จากในหนัง) ก็ควรจะใช้ชีวิตกับโลกจริงเสียบ้าง มิฉะนั้นอาจจะถูกหลงลืมจากชาวโลกได้

Hackers

หนังอีกหนึ่งเรื่องจากปี ค.ศ.1995 แต่ขยับไปเล่าเรื่องของเด็กวัยรุ่นที่ครั้งหนึ่งเคยสร้างไวรัสที่ล่มระบบคอมพิวเตอร์
กว่าพันเครื่อง ทั้งยังถูกพิพากษาตัดสินไม่ให้ใช้คอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์ปุ่มกดจนถึงอายุ 18 ปี แต่เมื่อเขาก้าวเข้า
สู่วัยดังกล่าว สิ่งแรกที่เขาทำก็คือการกลับมาเป็นแฮ็คเกอร์อีกครั้ง และในยุคสมัยใหม่ (ตามท้องเรื่อง) มีเหล่าแฮ็ค
เกอร์เพิ่มมากขึ้น ทำให้เขาได้รวมกลุ่มกับเพื่อนแฮ็คเกอร์วัยเดียวกัน แต่วัยรุ่นกลุ่มนี้กลับไปเจอความลับในองค์กร
หนึ่ง จนกลายเป็นศึกระหว่างแฮ็คเกอร์ เพื่อรักษาอิสรภาพในโลกอินเทอร์เน็ตไว้

Hackers เป็นหนังที่ทำให้โลกได้เข้าใจมากขึ้นว่า วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มแฮ็คเกอร์นั้นเป็นอย่างไร ไม่ว่าจะเป็นการ
ที่กลุ่มคนนี้เลือกใช้ชื่อยาต่างๆ แทนตัว, การเจาะระบบแล้วทิ้งข้อความเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของพื้นที่ที่ถูก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

เจาะระบบไปแล้ว, การปฏิบัติตัวที่มีความเป็นขบถต่อสังคม และพื้นที่บนโลกอินเทอร์เน็ตนั้นมีความเสรีกว่าโลกแห่งความจริง สอดคล้องกับ ‘พลเมืองโลก’ (Global Citizen) ในปัจจุบันอย่างยิ่ง นอกจากนี้ในหนังยังชี้ช่องเบาๆ ว่าแฮกนั้นเป็นหลักตรรกะคณิตศาสตร์ ไม่ใช่แค่การเปิดภาพสวยๆ บนหน้าจอเท่านั้น และการเล่นสเก็ทบอร์ดกับโรลเลอร์เบลดภายในตัวอาคารหรือตามถนนของเมืองใหญ่ น่าจะไม่ใช่กิจกรรมที่ดีเท่าไรนัก

WarGames

ก่อนจะขยับไปถึงหนังที่สอดคล้องกับยุคปัจจุบันมากขึ้น ขอย้อนถอยหลังไปหาหนังยุคเก่าเล็กน้อยอย่างเรื่อง WarGames ซึ่งออกฉายในปี ค.ศ.1983 กับเรื่องของ เดวิด โลйтแมน เด็กนักเรียน ม.ปลาย ที่มีความสามารถในการแฮกผ่านระบบโทรศัพท์ Dial-Up เห็นได้จากที่เขาเข้าไปแก้เกรดของตัวเองในโรงเรียน แล้ววันหนึ่งเขาบังเอิญไปเจอกับระบบที่ไม่ระบุตัวตน แต่ระบบดังกล่าวนั้นเรียกร้องขอเล่นเกมอย่างต่อเนื่อง ก่อนที่เดวิดจะพบว่าระบบที่ว่าแท้จริงเป็นระบบปัญญาประดิษฐ์ที่อยู่ภายใน NORAD หรือกองกำลังป้องกันอวกาศยานของอเมริกาเหนือ

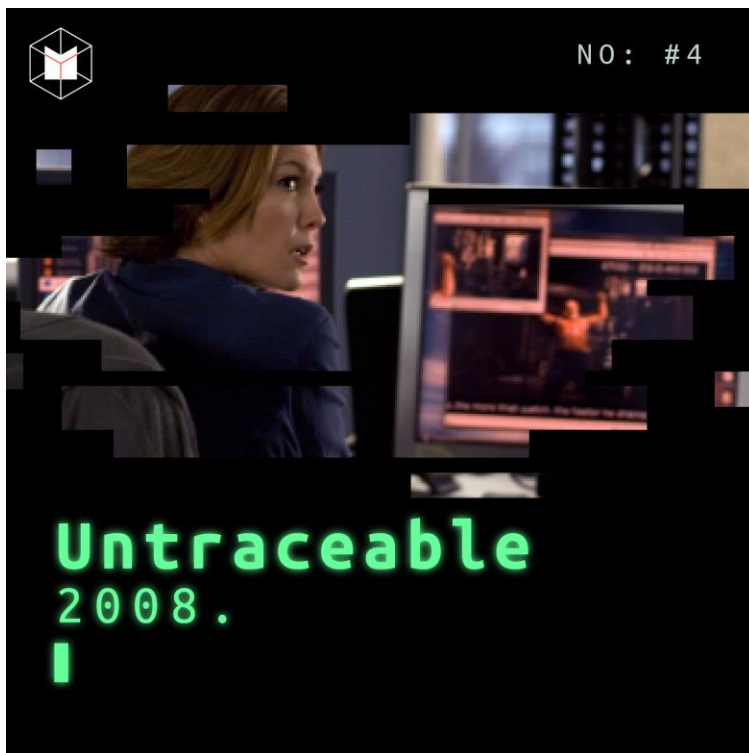
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

และถ้าเดวิดไม่สามารถเอาชนะเกมกับปัญญาประดิษฐ์ตัวนี้ได้ อาจจะทำให้เกิดการยิงนิวเคลียร์ที่ก่อให้เกิดสงครามโลกครั้งที่สามได้เลยทีเดียว

ที่หยิบยกหนังเรื่องนี้มาพูดถึง ส่วนหนึ่งมาจาก การนำเสนอการแฮกแบบ Phreaking / Phone Hacking การเจาะข้อมูลผ่านระบบโทรศัพท์ การแฮกซึ่งได้รับความนิยมในช่วงปี ค.ศ.1980-1990 ได้อย่างสมจริง ก่อนที่ระบบอินเทอร์เน็ตแบบดิจิทัลจะเข้ามาทดแทน ทำให้วิธีการเจาะระบบเปลี่ยนแปลงไป

แม้ว่าตัวเนื้อหาที่เหลือในหนังจะไม่ได้คุยเรื่อง Cyber Security แบบชัดเจน (นอกจากการตั้งรหัสโดยอิงมาจากชื่อคนใกล้ชิด) แล้วข้ามไปเป็นการนำเสนอเกี่ยวกับสงครามและภัยที่อาจจะเกิดจากเทคโนโลยีอัตโนมัติทั้งหลาย แต่ก็เป็นการชวนให้ระลึกละเอียดพอสมควร ไม่มีอะไรปลอดภัย 100% และเป็นการทำให้เห็นว่า การถูกเจาะเข้าระบบนั้น ไม่ได้เป็นเรื่องของยุคสมัยใหม่แต่อย่างใด

Untraceable

หนังที่ออกฉายในปี ค.ศ.2008 เล่าเรื่องของ เจนนิเฟอร์ มาร์ช เจ้าหน้าที่ FBI แผนกอาชญากรรมไซเบอร์ที่ทำหน้าที่ตามปกติ อย่งการตรวจสอบข้อมูลการซื้อขายของผิดกฎหมายออนไลน์, แฝงตัวตามโปรแกรมพุดคุย

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

ออนไลน์เพื่อตักจับคนร้าย หรือการตรวจสอบว่ามีการใช้ตัวตนปลอมเพื่อก่อเหตุอาชญากรรม เป็นต้น จนกระทั่งทีมงานของเธอได้พบกับเว็บไซต์ชื่อ KillWithMe ที่เริ่มทำการสังหารสิ่งมีชีวิตเล็กๆ จนเริ่มกลายเป็นการฆ่าบุคคลอื่นผ่านโลกออนไลน์ แคมผู้จัดทำเว็บนี้ ใช้เทคนิคที่ทำให้ไม่สามารถปิดเว็บไซต์ได้โดยง่าย แล้วทีม FBI จะไล่จับคนร้ายได้อย่างไร

Untraceable หยิบเอาอีกมุมของ Cyber Security มานำเสนอ เพราะนี่เป็นมุมมองจากผู้พิทักษ์กฎหมายที่ไล่ล่าคนร้ายโดยตรง แม้ว่าตัวเรื่องราวหลักของหนังอาจจะเป็นการติดตามการพยายามแข่งขันกันหาตัวจริงระหว่าง ตัวเอกกับตัวร้าย แต่รายละเอียดการทำงานนางเอกและเพื่อนร่วมงานนั้น เป็นการจำลองมาจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหลายเหตุการณ์

ในไทยเองก็มี ศูนย์ปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ PCT – Police Cyber Taskforce ก็ทำหน้าที่เพื่อดูแลคดีอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับโลกไซเบอร์ในภาพรวม หรือหน่วยงานย่อยอย่าง ชุดปฏิบัติการปราบปรามการล่อลวงละเมิดทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ต หรือ TICAC – Thailand Internet Crimes Against Children ก็เคยเปิดเผยว่าได้ทำการมีการปลอมตัวเข้าไปในกลุ่มแชทลับเพื่อทำการเก็บหลักฐานจับกุมผู้ต้องสงสัยเป็นอาทิ

แต่จุดที่ในหนังกับเหตุการณ์จริงเหมือนกัน (ไม่ว่าจะโดยบังเอิญหรือโดยเจตนา) ก็คือหลายคดีที่เกิดขึ้นในโลกออนไลน์นั้น ทางผู้รักษากฎหมายต้องใช้เวลาพักใหญ่ในการไล่ล่าคนร้าย ซึ่งบางกรณีนั้นพอเข้าใจได้ว่ามาจากการที่คนร้ายก่อเหตุสดใหม่จนยังไม่มีหลักฐานมากพอ แต่บางกรณีที่มีความล่าช้าแม้จะหลักฐานเกินพอแล้วก็ไม่แนใจนักว่าติดขัดจากปัญหาใด

The Great Hack

หยิบจับหนังที่เป็นเรื่องแต่งมาเยอะแล้ว ก็ขอนำเอาหนังสารคดีที่หยิบข้อมูลจากโลกความจริงมาบอกเล่ากันบ้าง โดยในสารคดี The Great Hack นี้ เล่าเรื่องราวของ ‘การแฮกข้อมูลก้อนใหญ่ที่สุด’ นั่นคือ ข้อมูลของทุกท่านที่ใช้ งานอินเทอร์เน็ตในทุกวันนี้ ที่ทุกคนอาจจะ ได้ทำการมอบข้อมูลเหล่านั้นให้บริการต่างๆ ไปด้วยตัวเอง แต่มีคน พร้อมจะหยิบจับข้อมูลเหล่านั้นไปใช้งานต่อ ไม่ใช่แค่การทำให้โฆษณาขึ้นมาบนหน้าจอของท่านประหนึ่งว่ามีคน ‘แอบดักฟังเสียงเราบ่นตอนอยากได้ของ’ แต่ยังสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ เพื่อปรับเปลี่ยนทิศทางการเมืองได้อีก ด้วย

ทีมผู้สร้างสารคดีนี้ ได้นำเอา คดีของบริษัท เคมบริดจ์ อกนาเลติก้า (Cambridge Analytica) ที่มีอดีตนายกรัฐมนตรีของ องค์กรมาเผยว่า บริษัทดังกล่าว นำเอาข้อมูลที่หลุดออกมาจากเฟซบุ๊ก และช่วยเหลือนายจ้างที่เป็นผู้เกี่ยวข้องกับ วงการเมือง ด้วยการนำข้อมูลก้อนใหญ่มาประเมินว่าชื่นชอบแนวทางการเมืองฝ่ายไหน แล้วจะทำการส่งอีเมล

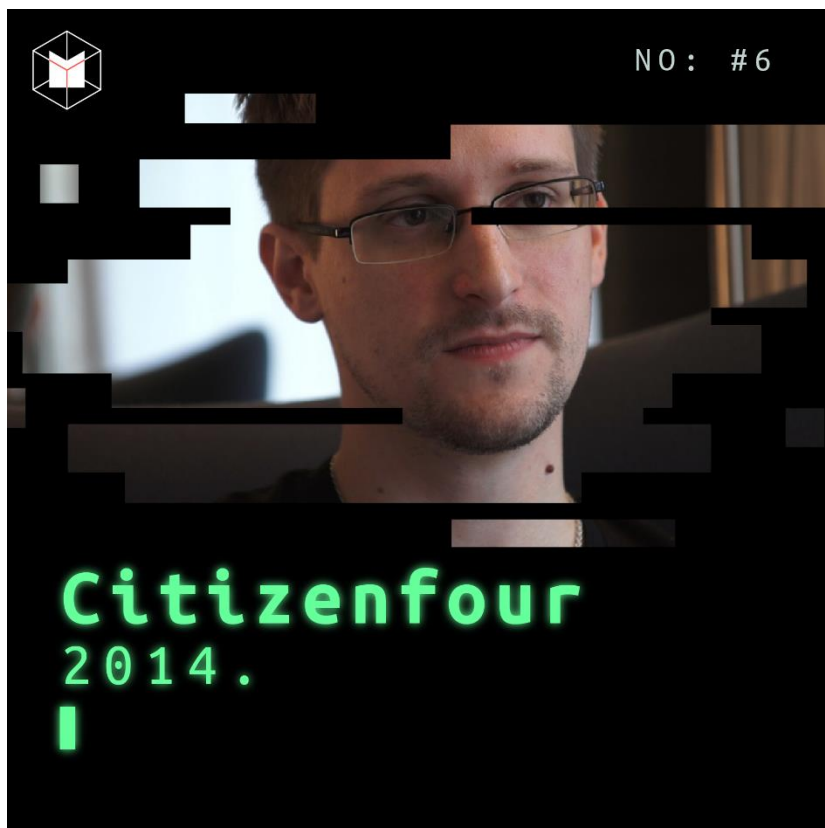
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

สนับสนุนฝ่ายนายจ้าง กับส่งข่าวฝ่ายป้ายสีหรือทำร้ายที่อยู่ตรงข้ามนายจ้าง จนเกิดข้อกังขาขึ้นว่า ถ้าปล่อยให้มีการใช้ข้อมูลแบบนี้ต่อไป จะไม่มีการเลือกตั้งที่มาจากเจตจำนงเสรีของประชาชนอีกต่อไป

นี่อาจจะไม่ใช่รูปแบบการแฮกที่พยายามโจมตีจากภายนอก เพื่อฉกเอาข้อมูลภายใน แต่เป็นการขโมยข้อมูลด้วยการอาศัยช่องว่างที่เกิดขึ้นจาก Bug ในระบบเฟชบุ๊ก แต่ตัวสารคดีก็ชวนให้คิดว่า ขนาดประเทศที่ซีเรียสในด้านการเก็บข้อมูลยังเกิดเหตุนี้เอาข้อมูลส่วนตัวไปใช้งานในทางที่ผิดได้

แล้วประเทศไทยที่หลายครั้งผู้เกี่ยวข้องกับ Cyber Security ยังแค่แค่การบล็อกเว็บไซต์ที่มีตนเองไม่พอใจไปวันๆ จะใส่ใจรับมือความเป็นส่วนตัวของประชาชนบ้างหรือไม่

Citizenfour

เอ็ดเวิร์ด สโนว์เดน (Edward Snowden) เป็นชื่อของชายที่ทำให้โลกต้องใส่ใจ Cyber Security กันมากขึ้น เพราะอดีตลูกจ้างของทาง NSA (สำนักงานความมั่นคงของสหรัฐอเมริกา) และอดีตนักวิเคราะห์ข่าวกรองของ CIA (สำนักข่าวกรองกลาง) ได้เปิดเผยว่า รัฐบาลสหรัฐใช้วิธีการหลากหลายในการสอดแนมและเก็บข้อมูลส่วนตัวหลากหลาย

ฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการ สำนักวิทยบริการฯ <http://arit.npru.ac.th/>

Line@LibraryNPRU

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

ประเภทจากประชาชนในอเมริกาเอง หรือจากการสอดแนมคนในประเทศอื่นก็ตามที่ และแนวคิดกับมุมมองชีวิต ส่วนหนึ่งของเขาที่ถูกนำเสนอโดยภาพยนตร์สารคดีเรื่อง Citizenfour ที่ออกฉายในปี ค.ศ.2014 สารคดีบอกเล่าเรื่องราวของ ลอรา พอยทราซ (Laura Poitras) ผู้เป็นผู้สร้างภาพยนตร์ ได้รับจดหมายเข้ารหัสจาก บุคคลที่ใช้ชื่อ Citizenfour ก่อนที่เธอจะถ่ายทำเรื่องราวในช่วงที่ เอ็ดเวิร์ด ทุคคุยกับนักข่าวที่มีความควบคู่กับ บุคคลอื่นๆ ที่ตั้งคำถามถึง ความปลอดภัยบนโลกอินเทอร์เน็ตมากขึ้น เพราะถ้าอ้างอิงจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้วยความที่เป็นสารคดีที่นำเสนอภาพแบบค่อนข้างดิบ ทั้งยังใช้ฟุตเตจจากข่าวจำนวนมาก หรือถ้าอธิบายสั้นๆ ก็คือ เนื้อหาในสารคดีนั้นมีหลายส่วนที่บอกได้ทันทีว่าเป็นเรื่องจริง อย่างเช่นชื่อโปรแกรมบางตัวที่ถูกใช้งานสำหรับ สอดแนม ก็มีการยืนยันจากผู้ชำนาญการด้าน Cyber Security แล้วว่าเป็นของจริง และบริการอีเมลอย่าง Lavabit ที่ปรากฏตัวในสารคดี ระบุว่าอย่างน้อยที่สุดตัวผู้ให้บริการเองก็รักษาความเป็นส่วนตัวให้กับผู้ใช้งานโดยไม่ส่งข้อมูลให้ใครเลยแม้แต่ FBI

ตามวิสัยของหนังสือสารคดี ที่อาจจะไม่ได้บอกคำตอบให้คนดูชัดเจน ว่าควรคิดเห็นเช่นไรต่อไป แต่ในหนังสือก็มีคำพูดหนึ่งที่ระบุว่า ‘เมื่อเราสูญเสียความเป็นส่วนตัว ถูกคุกคามได้ เราก็จะสูญเสียเสรีภาพ และมันจะทำให้เรา เสื่อมอิสรภาพในการนำเสนออย่างอิสระอีกต่อไป’ กับอีกส่วนที่ชวนคิดก็คือ ขณะที่ประเทศแถบยุโรปมีการขยับตัว เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและสิทธิส่วนบุคคลบนอินเทอร์เน็ต กับสิทธิของสื่อในหลายทิศทางแล้วนับตั้งแต่มีภาพยนตร์สารคดีเรื่องนี้ออกฉาย แต่ที่อื่นจะทำตัวอย่างไรบ้างนั้น ก็คงจะยากที่จะหาคำตอบได้

The Social Dilemma

หนังเรื่องสุดท้ายเกี่ยวข้องกับ Cyber Security คือหนังแนว สารระละคร (Docudrama) เรื่อง The Social Dilemma ที่นำเอาบุคลากรวงในจากทางซิลิคอนวัลเลย์ที่เคยทำงานในกูเกิ้ล, เฟซบุ๊ก, อินสตาแกรม, ยูทูบ ฯลฯ ออกมาพูดถึงแนวทางการทำงานบริษัท IT ในปัจจุบันที่เน้นการขายข้อมูลของผู้ใช้งานและออกแบบบริการของแพลตฟอร์มให้เกิดการเสพติดได้ง่ายที่สุด โดยจะสลับกับฉากละครที่มีครอบครัวหนึ่งได้รับอิทธิพลใดๆ จากบริการเหล่านั้น

จุดที่หนังเรื่องนี้นำเสนอมากกว่าเรื่องอื่นๆ ไม่ใช่ความปลอดภัยของระบบที่จะเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้งาน แต่เป็นความปลอดภัยทางด้านสุขภาพจิตของผู้ใช้งานระบบที่อาจจะโดนพูดถึงน้อยกว่าในหลายพื้นที่ เพราะในด้านการเก็บข้อมูลสำคัญๆ นั้น เราอาจจะยังเห็นภาครัฐในหลายประเทศออกกฎหมายควบคุมได้ แต่เรื่องโดนชักจูงหรือทำร้ายด้านจิตใจ อาจจะออกกฎในมาคุมได้ยากกว่า รวมถึงแต่ละคนนั้นก็มีความแข็งแกร่งทางใจไม่เท่ากัน และเมื่อย้อนนึกได้ว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้ฉายอยู่บนแพลตฟอร์ม Netflix ที่ขึ้นชื่อว่าอัลกอริทึมล้ำหน้าล้ำยุคที่สุดเจ้าหนึ่งเสียด้วย ก็ทำให้เรากลับมาพินิจและพึงระวังตัวว่า ผู้ชมแบบเราเองก็ต้องรักษาความปลอดภัยของจิตใจตัวเอง

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

ด้วย รวมถึงควรตั้งคำถามว่า เราจะได้เห็นมุมมองของรัฐแห่งใดบ้างที่จะมาใส่ใจความปลอดภัยไซเบอร์ที่เกี่ยวกับ
จิตใจของผู้คน

ที่มา <http://www.libraryhub.in.th/2021/09/15/6-ways-that-school-libraries-must-be-change/>

[#เราจะฝ่าวิกฤตไปด้วยกัน](#)

[#SocialDistancing](#)

[#สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม](#)

[#http://arit.npru.ac.th/](http://arit.npru.ac.th/)

[#http://www.npru.ac.th/](http://www.npru.ac.th/)

